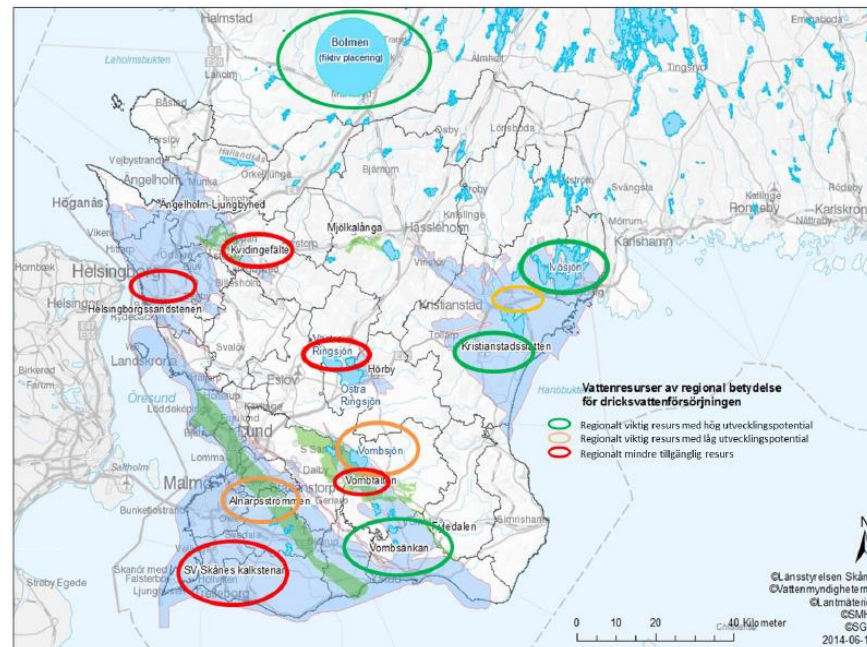

Rent vatten. Ett jobb för livet.

REGIONAL DRICKSVATTENFÖRSÖRJNING – ETT ARBETE INOM NSVA, SYDVATTEN VA SYD OCH LÄNSSTYRELSEN

Vattenresurser av regional betydelse för dricksvattenförsörjningen i Skåne

Syftet med det här arbetet är att

- Peka ut de regionalt särskilt värdefulla dricksvattenförekomsterna så att viktiga vattenresurser kan värnas i tid, för framtida behov
- Förbättra säkerhet och robusthet i vattenförsörjningen genom att som ett första steg identifiera brister och på längre sikt åtgärda bristerna. En viktig åtgärd är att med ledningar koppla ihop strategiskt viktiga vattenförekomster med varandra
- Utveckla dialogen mellan större dricksvattenaktörer i Skåne: Kommuner (Sydvatten, VA-Syd, NSVA, Kristianstad m.fl.) och Länsstyrelsen

Lite bakgrund

- Länsstyrelsen i Skåne tog 2012 fram en regional plan för dricksvattenförsörjningen i länet där nuvarande försörjningsformer kartlades samtidigt som vattenförekomster möjliga för framtida dricksvattenuttag pekades ut.
- Länsstyrelsen i Skåne har under 2014 och 2015 tillsammans med Sydvatten, VA SYD, NSVA och Kristianstads kommun träffats för att gemensamt arbeta fram ett förslag till strategi för regional dricksvattenförsörjning. Arbetet ska ses som ett första steg i planeringen för en framtida robust vattenförsörjning så att de vattentillgångar som i första hand är rimliga att använda får en långsiktigt förhöjd status.

Regional vattenförsörjningsplan för Skåne län

Utpekande av vattenresurser av regional betydelse för dricksvattenförsörjningen i Skåne idag och i framtiden

2012:2

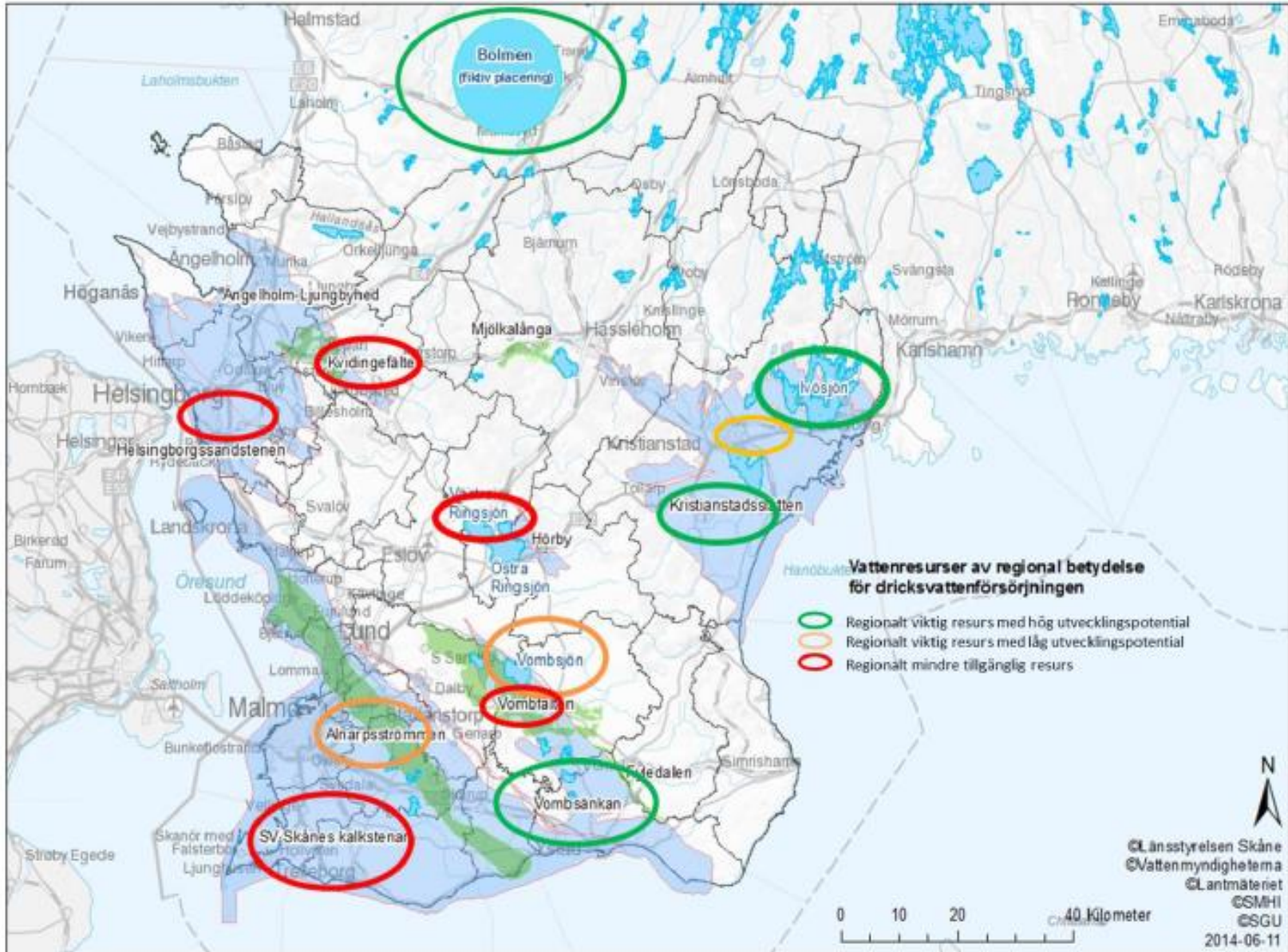

Faktorer vid bedömning av tillgänglighet

- Råvattenkvalitet – behov av ny beredning
- Vattenförsörjningssystem – behov av nya brunnar, ledningssystem, tryckstegring mm.
- Intressekonflikter gentemot allmänna och enskilda intressen
- Förutsättningar för vattenskydd ur ett långsiktigt perspektiv
- Nyttjandegrad – i vilken utsträckning resursen redan är ianspråktagen (faktiska uttag och tillståndsgivna uttag)

Utifrån tillgänglighetskriterierna kan en bedömning göras för varje vattenförekomst

- 1. Vattenförekomster med hög tillgänglighet och hög utvecklingspotential:**
Dessa resurser bör kunna utvecklas och få ökad betydelse i regionen med rimliga insatser och goda möjligheter till ökat skydd. Vattenresursen bedöms vara av regional betydelse för dricksvattenförsörjningen även i framtiden
- 2. Vattenförekomster med hög tillgänglighet men låg utvecklingspotential:**
Denna grupp har i och för sig en hög tillgänglighet och är viktig ur ett regionalt försörjningsperspektiv, men kan inte utan betydande insatser bidra till ett framtida ökat försörjningsbehov, eftersom de tillgängliga resurserna i huvudsak redan är ianspråktaga av pågående stora uttag eller stort antal tillstånd som intecknar vattenresursen.
- 3. Vattenförekomster med låg tillgänglighet kräver större insatser för att kunna anses bli regionalt betydelsefulla.** Dessa resulterar sannolikt i omfattande intressekonflikter och är komplicerade att förse med vattenskydd.

Figur 2. Bedömda vattenresurser (grundvatten samt ytvatten) i Skåne. Grundvattenresurserna finns antingen i sand- och grus (grön bakgrundsfärg) eller i sedimentärt berg (blå bakgrundsfärg). Den totala uttagsmöjligheten symboliseras av olika storlekar på ringarna.

3.4.1.4 Kristianstadsslättens sandsten

Råvattenkvalitet: Vattenkvaliteten är god. Vattnet är kalkrikt, med viss halt av järn och svavelväte. Förhöjda nitrathalter förekommer i slättens utkanter. Vid kraftigt ökade uttag finns risk för inträngning av saltvatten vid Åhus.

Vattenförsörjningssystem: Det krävs omfattande nyinvesteringar för att kunna nyttja vattnet. Lokaliseringsalternativen för nya brunnslägen är begränsade till framförallt Yngsjöområdet på södra Kristianstadsslätten samt i anslutning till eventuell konstgjord infiltration från Ivösjön på norra Kristianstadsslätten.

Intressekonflikter: Jordbruket är högintensivt med omfattande bevattning, vilket konkurrerar med dricksvattenuttagen och även kan öka risken för neddragning av föroreningar från markytan, t ex bekämpningsmedelsrester och nitrat. De många allmänna intressena (Natura 2000-områden, naturreservat, Ramsarområde) i Yngsjöområdet behöver inte innebära en konflikt men måste beaktas.

Förutsättningar för vattenskydd: Generellt sett finns det risk för konflikter med det omfattande lantbruket. Belastningen av bekämpningsmedel är relativt hög. Skyddsförutsättningarna är bättre i den södra delen, eftersom exploateringsgraden här är lägre.

Nyttjandegrad: I den norra delen är större delen av vattenresursen redan ianspråktagen och intecknad i domar för dricksvatten och grödor. I den södra delen bedöms det finnas utrymme för uttag av ytterligare vatten.

Bedömd tillgänglighet

För den **södra** delen av Kristianstadsslätten (Yngsjöområdet) bedöms tillgängligheten som relativt **hög** med **hög utvecklingspotential**, framförallt för de behov som finns för nordöstra Skåne och Österlen. Vattenkvaliteten är god.

För den **norra** delen bedöms tillgängligheten som **hög** men med **låg utvecklingspotential** eftersom de tillgängliga resurserna till stor del redan är ianspråktagna. Det kan finnas en framtida potential för dricksvatten eftersom flera av tillstånden för bevattningsuttag är tidsbegränsade. Vattentillgångarna i isälvsavlagringarna över slätten är dåligt undersökta.

Kapacitet och uttagsmöjlighet

Tabell 1. Uppskattning av tillgänglig vattenmängd mm. Där inte annat anges härstammar uppgiften från NSVA, Sydvatten, VA-Syd respektive Kristianstads kommun

Vattenområde	Grundvatten- bildning Mm ³ /år	Faktiskt uttagen vattenmängd Mm ³ /år	Intecknad vatten- mängd (domar) Mm ³ /år	Ytterligare uttagbar vattenmängd Mm ³ /år
Bolmen	-	46	189	143
Ringsjön (reserv)	-	0-63	63	0
Vombsjön	-	28	47	19
Ivösjön	-		96 (Skräbeån)	10
Alnarpsströmmen	24 ^{1st} - 35	9 - 12 ^{1st}	12 ^{1st} - 21 (Leander gällande 1979)	12 ^{1st} - 25
Vombfältet	23+28(induc) ^{1st}	28	47 ^{1st}	23
Vombsänkan	34 ^{1st}		4 ^{1st}	30 ^{1st}
Kvidingefältet	11 ^{1st}		4,5	6
Kristianstadsslättnens sandsten, södra delen	16	4,8*	12	10
Kristianstadsslättnens sandsten, norra delen	16	15,4*	22	0
SV Skånes kalkstenar	75 ^{1st}		46 ^{1st}	29 ^{1st}
Helsingborgssandstenen	12 ^{1st}		9 ^{1st}	3 ^{1st}
Summa				

1st=Uppgift från Regional vattenförsörjningsplan för Skåne län (Länsstyrelsen i Skåne, 2012:2)

*Troligen underskattat, nya sammanställningar pågår

Vidare utredningsbehov

- Hur kan tillgängligheten för våra dricksvattenresurser öka?
- Hur kan våra dricksvattenresurser skyddas för framtiden?

Rent vatten. Ett jobb för livet.

